

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Procedury postępowania w przypadku krzywdzenia dzieci opracowane dla Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie

Podstawa prawna:

Niniejszy dokument powstał w wyniku konieczności wprowadzenia standardów ochrony małoletnich przebywających w domu dziecka ZSFRM w związku z wejściem w życie:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946.)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991.120.526 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Poz. 1606)
- Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. 2022, poz. 1138)
- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582, 2600, z 2023 r. poz. 289, 535, 818)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337, 2339, z 2023 r. poz. 326, 1285.) *regulacje ochrony dóbr osobistych dziecka*
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328, 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600, 2687, z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556, 614, 739, 803, 852.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz U. 2022, poz. 1700)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” (Dz. U. 2011, nr 209, poz.1245)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509.) *regulacje dotyczące ochrony wizerunku dziecka w placówce*
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922, z 2018 r. poz. 138, 723.)
- Zasady Ochrony Nieletnich Obowiązujące w Prowincji Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincji Niepokalanej – Warszawskiej
- Wytyczne Episkopatu Polski dotyczące ochrony małoletnich;
- Regulamin Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi

Preambuła

W pracy z małoletnim ważne jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra. Zasady Ochrony Nieletnich obowiązujących w Prowincji Niepokalanej Warszawskiej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi pełniącym funkcję organu prowadzącego domem dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie mają przyczynić się do zapewnienia optymalnego standardu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży – wychowanków naszego domu dziecka oraz tworzyć atmosferę bezpieczeństwa, szacunku, akceptacji, poszanowania praw i godności człowieka w oparciu o chrześcijański-katolicki system wartości. Na podstawie powyższych zasad opracowane zostały procedury postępowania w przypadku zaistnienia lub podejrzenia skrzywdzenia dziecka w wyżej wymienionej placówce lub poza nią (w szkołach do których chodzą dzieci, podczas urlopowań do rodziny biologicznej| czy inne).

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie

Adresaci standardów ochrony małoletnich

Standardy skierowane są do pracowników domu dziecka: pedagoga, psychologa, wychowawców, arteterapeutę, opieki dziecięcej, księgową, kucharkę, magazynierki, kierowcy, pracownika gospodarczego oraz osoby prowadzące zajęcia dodatkowe, uczniów, rodziców i opiekunów prawnych, osób wspierających proces wychowawczy oraz wolontariuszy.

Definicje

1. **Dyrektor domu dziecka** – należy przez to rozumieć Dyrektora Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Warszawie przy ul. Klasyków 52/54.
2. **Dom Dziecka** – należy przez to rozumieć Dom Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Warszawie przy ul. Klasyków 52/54.
3. **Pracownik domu dziecka** – osoba zatrudniona w Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi.
4. **Osoby współpracujący z domem dziecka** – osoby wykonujące zadania zlecone na terenie domu dziecka (np. wolontariusze, osoby prowadzące zajęcia dodatkowe np. korepetycje).
5. **Małoletni** - osoba, która nie ukończyła 18 roku życia - Kodeks Cywilny.
6. **Nieletnim** jest osoba, która w chwili popełnienia czynu zabronionego ukończyła 13 lat, a nie ukończyła lat 17 – Kodeks Karny.
7. **Osoby ze specjalnymi potrzebami** – osoba, u której na skutek występujących deficytów i zaburzeń rozwojowych spowodowanych przez rozmaite czynniki biologiczne i społeczne, pojawiają się trudności w szeroko rozumianym integralnym rozwoju: biologicznym, psychicznym, społecznym i moralno-duchowym.
8. **Opiekun prawny** to osoba, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe. Opiekun prawny powinien także dbać o potrzeby życiowe osoby, nad którą sprawuje opiekę, a także dbać o jej majątek. Opieka, czyli stosunek prawny łączący opiekuna i podopiecznego, jest uregulowana w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.
9. **Przemoc** - to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

10. **Krzywda** - to jeden z rodzajów szkody. Jest to szkoda niemajątkowa, która dotyka sfery psychicznej poszkodowanego. Chodzi o cierpienia fizyczne, psychiczne / moralne.

11. **Dane osobowe wychowanka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację wychowanka Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54.

12. **Procedury** – przepisy prawne regulujące postępowanie.

Instytucje, z którymi współpracuje Dom Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w zakresie ochrony małoletnich czy nieletnich przed krzywdzeniem:

- Biuro Pomocy i Projektów Społecznych (PS) Wydział Wsparcia Dziecka i Rodziny
- Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Asystent Rodziny
- Kurator
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne
- Straż Miejska Dzielnicy Białołęka
- Komisariat Policji Dzielnicy Białołęka ul. Myśliborska
- Komenda Rejonowa Policji w Warszawie ul. Jagiellońska 51 (Wydział Rodzinny i Nieletnich)
- Sąd Rodzinny – Wydział Rodzinny i Nieletnich (Praga Południe, Praga Północ, Mokotów, Śródmieście i inne).
- RODO

Rozdział II

Zasady wprowadzania standardów

Dom Dziecka opracował, przyjął i wdrożył do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- 1) Zasady bezpiecznej rekrutacji pracownika;
- 2) Procedury reagowania na krzywdzenie;
- 3) Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe;
- 4) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia;
- 5) Zasady bezpiecznych relacji pracownik – małoletni, w tym zachowania niedozwolone;
- 6) Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone;
- 7) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
- 8) Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych;
- 9) Zasady upowszechniania i ewaluacji Standardów.

Rozdział III

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracownika

Zasady dotyczą pracowników bezpośrednio mających styczność z wychowankami i kierującymi ich procesem wychowawczym (wychowawców, opieki dziecięcej i specjalistów) oraz innych pracowników min księgowej, kucharki, magazynierki, kierowcy, pracownika gospodarczego.

- rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.
- pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunku do wartości podzielanych przez Dom Dziecka.
- Dom Dziecka dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, specjaliści jak i niepedagogiczni, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi i młodzieżą oraz dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim;
- w każdym przypadku Dom Dziecka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia;

- zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (dostęp: rps.ms.gov.pl). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata. - pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta, itp.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w Szkole, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii
- dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był(-a) w tym państwie prawomocnie skazany(-a)
- zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza /praktykanta.

Rozdział IV

Procedury reagowania na krzywdzenie

1. Standardem w domu dziecka jest przeszkolenie wszystkich pracowników w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę małoletnich.

Dom Dziecka:

- opracowała procedury interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę małoletniego czy nieletniego;

- powadzi Karty dokumentowania przebiegu zdarzenia i Karty zdarzeń zagrażających dobru małoletniego czy nieletniego;
- organizuje działania we współpracy z instytucjami w zakresie zapobiegania przemocy;
- udostępnia dane teleadresowe lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i podejmuje działania, gdy zaistnieje taka potrzeba współpracując z tymi instytucjami.

2. Pracownik, po zidentyfikowaniu sytuacji przemocowej lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica, opiekuna prawnego wychowanka, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od osób trzecich, rodziców, opiekunów prawnych, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje sytuację przemocową. Następnie informuje o tym dyrektora i wychowawcę oraz sporządza protokół interwencji.

3. W związku z podejrzeniem sytuacji przemocowej lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, dyrektor wraz z wychowawcami niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki.

4. W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem pedagoga czy psychologa oraz wychowawców domu dziecka i innych specjalistów.

5. Dyrektor lub osoba wyznaczona przez dyrektora zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych o incydencie, informuje o stanie małoletniego np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.

6. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998, a następnie informuje dyrektora.

7. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, dyrektor lub osoba wyznaczona przez dyrektora, organizuje spotkanie z rodzicami lub opiekunami prawnymi małoletniego w obecności: pedagoga, psychologa i wychowawcy, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Ze spotkania sporządza się notatkę.

8. W przypadku, gdy źródłem przemocy lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego są rodzice/opiekun prawny, dyrektor- jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, który wdraża procedurę Niebieskie Karty).

9. Jeżeli rodzice, opiekunowie prawni odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez dom dziecka, mimo trudnej sytuacji małoletniego, dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba, składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioszek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego i nawiązuje współpracę z ośrodkiem pomocy społecznej.

11. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, dodatkową pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również wychowanków będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także osoby, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.

12. W sytuacji, gdy rodzice czy opiekunowie prawni małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze domem dziecka, dyrektor lub osoby wyznaczonej, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej).

Rozdział V

Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe;

1. Dyrektor wyznacza panią Iwonę Banasik – jako osobę odpowiedzialną za wdrażanie i realizację Standardów, przyjmowanie zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich, reagowaniem na sygnały naruszenia Standardów, ewaluowanie i modyfikowanie dokumentu oraz prowadzenie rejestru interwencji.

2. Dyrektor zgłasza podejrzenie krzywdzenia małoletniego do odpowiednich instytucji (prokuratura, policja, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji) i informuje rodziców/opiekunów prawnych o obowiązku takiego zgłoszenia.

3. W przypadku podjęcia przez personel placówki informacji, że wychowanek może być krzywdzony, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację osobie, o której mowa w pkt 1, która sporządza Kartę Interwencji.

4. Osobami uprawnionymi do wszczynania procedury „Niebieska Karta” (wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”) są dyrektor domu dziecka, pedagog, psycholog, wychowawcy oraz opieka dziecięca.

5. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego oraz ośrodek pomocy społecznej, celem wglądu w sytuację rodziny.
6. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego albo osoby mu najbliższej, osoba ujawniająca zdarzenie bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112.
7. Wszyscy pracownicy domu dziecka, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskali informację o krzywdzeniu ucznia są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między wychowankami a pracownikami domu dziecka jest działanie dla dobra małoletniego, z poszanowaniem jego godności, poczucia bezpieczeństwa i akceptacji z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb.
2. Pracownicy domu dziecka działają wyłącznie w ramach obowiązującego prawa, ustaw oraz regulaminów domu dziecka.
3. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników i specjalistów, rodzin wspomagających proces wychowawczy dziecka, wolontariuszy oraz praktykantów - studentów.
4. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisem oświadczenia.
5. Podstawowe standardy określające zasady bezpiecznych relacji pracownik – wychowanek obejmują w szczególności:
 - utrzymywanie profesjonalnej relacji z małoletnim i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych podopiecznych;
 - zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z wychowankami, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;
 - reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych wychowanka, w tym dostosowanie poziomu komunikacji wychowawca – podopieczny;

- uwzględnianie potrzeb wychowanka oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych w tym dostosowanie metod i form pracy według zaleceń w orzeczeniach psychologiczno – pedagogicznych;
- równe traktowanie wychowanków;
- reagowanie na potrzeby emocjonalne szczególnie wychowanków młodszych czy niepełnosprawnych intelektualnie np. poprzez przytulenie się do dorosłego, etc.; - stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym
 - są dopuszczalne - konieczne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących: konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie);
 - działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy), zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.);
 - kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrytym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy;
 - kontakt z wychowankami odbywa się wyłącznie w godzinach pracy wychowawcy i dotyczy celów opiekuńczo-wychowawczych bądź zdrowotnych a jeśli istnieje potrzeba spotkania z podopiecznym poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrektora i uzyskać zgodę rodziców lub opiekunów prawnych małoletniego;
 - jeśli zachodzi konieczność kontaktu z wychowankiem, rodzicem, opiekunem prawnym lub też nauczycielem/ specjalistą poza godzinami pracy, rekomendowane są:

- służbowy e-mail (domek5254@gmail.com)

- służbowy telefon (508200938)

- jeśli wychowanek i jego rodzice czy opiekunowie prawni są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych podopiecznych;

6. W relacji pracownika domu dziecka z małoletnimi niedopuszczalne jest w szczególności:

- stosowanie wobec niego przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie wychowanków;
- krzyczenie na podopiecznych, wywoływanie u nich lęku;
- ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych wychowanków;
- zachowywanie się w obecności wychowanków w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
- nawiązywanie z podopiecznym jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych czy składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie wychowankowi treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
- faworyzowanie wychowanków;
- utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
- proponowanie wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z podopiecznymi lub w ich obecności.

Rozdział V

Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone

1. Wychowankowie powinni czuć się w środowisku domu dziecka dobrze i bezpiecznie, aby nic im nie przeszkadzało w wypełnianiu przydzielonych zadań i obowiązków oraz przestrzeganiu regulaminów bądź zasad.

2. Wychowankowie uczą się akceptować odmienność i indywidualność każdego i uszanować inne zainteresowania oraz mieć poczucie obowiązku spieszenia z pomocą tym, którzy sobie radzą gorzej niż oni sami.

3. Atmosfera w domu dziecka oparta jest na ciepłej i otwartej komunikacji, autentycznym zainteresowaniu podopiecznymi, budowaniu zaufania i empatii, zapewnianiu odpowiedniego wsparcia emocjonalnego, rozpoznawaniu potrzeb i deficytów oraz skupianiu się na budowaniu w podopiecznych zdolności do pomagania sobie wzajemnie.
4. Bezpieczne, pełne szacunku i ciepłe wzajemne relacje prowadzą do zwiększonego zaangażowania wychowanków w budowanie dobrej atmosfery w domu dziecka, poczucia bezpieczeństwa oraz zmniejszenia uczucia lęku i stresu.
5. Zadaniem każdego pracownika domu dziecka jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i akceptacji wszystkim podopiecznym oraz danie równej szansy zdobycia wiedzy i odnalezienia swojego miejsca w domu dziecka.

Przemoc w domu dziecka nie jest akceptowalna, ponieważ:

- a) **narusza podstawowe prawa dziecka: do godności osobistej, życia w poczuciu bezpieczeństwa;**
- b) **wywiera bardzo negatywny wpływ na dziecko poszkodowane, powodując obniżenie poczucia własnej wartości, spadek motywacji do nauki, depresję, choroby somatyczne, alienację społeczną, myśli samobójcze;**
- c) **wywiera negatywny wpływ na sprawców poprzez utrwalanie nieodpowiednich zachowań wobec rówieśników, demoralizację, przyczynianie się w przyszłości do problemów z prawem, depresji i myśli samobójczych;**
- d) **wywiera negatywny wpływ na obserwatorów, powodując znieczulenie i zubożenie na krzywdę;**
- e) **ma tendencję do eskalowania i zwykle bez interwencji dorosłych sama się nie kończy;**
- f) **wpływa negatywnie na klimat społeczności domu dziecka;**
- g) **przemoc psychiczna i fizyczna negatywnie wpływa zarówno na wychowanków jak i na pracowników domu dziecka.**

6. W relacji małoletni- małoletni niedopuszczalne jest w szczególności:

- przemoc psychiczna: dręczenie lub prześladowanie, obrażanie, wyśmiewanie, plotki, wykluczanie, odtrącanie;
- agresja słowna: ubliżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie;
- agresja fizyczna - podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów,

zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia;

- przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego: wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami;
- cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych: nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli;
- noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi;
- wykorzystywanie seksualne

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.
2. Pracownicy mają obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarzają, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego) rozwiązania umowy.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik domu dziecka jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Studenci - praktykanci szkoły nie powinni mieć dostępu do danych osobowych wrażliwych.
6. Wszyscy pracownicy domu dziecka przed podjęciem pracy są obligatoryjnie szkoleni z przepisów i zasad dotyczących ochrony danych osobowych.
7. Pracownik domu dziecka może wykorzystać informacje o wychowanku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości podopiecznego oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

8. Pracownik domu dziecka nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani o jego opiece.

Rozdział VI

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Dom Dziecka, uznając prawo wychowanka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) przebywającego na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
4. Upublicznienie przez pracownika domu dziecka wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka

(zdjęcia, filmy)

- Wszystkie dzieci mieszkające w domu dziecka muszą być ubrane.
- Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez wychowanków i w miarę możliwości przedstawiać grupę dzieci, a nie pojedyncze osoby.
- Należy upewnić się, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z podopiecznymi, ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
- Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków wychowanków należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa podopiecznych.

Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci

- Należy używać tylko imion dzieci; nie wolno ujawniać zbyt wielu szczegółów dotyczących ich miejsca zamieszkania czy zainteresowań.
- Poproś o zgodę rodziców lub opiekunów dziecka i poinformuj wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierzasz wykorzystać wizerunek dziecka.

Rozdział VII

Zasady dostępu wychowanków do Internetu

1. Dom Dziecka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. W miarę możliwości dom dziecka prowadzi z dziećmi cykliczne (przynajmniej raz na rok) szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z sieci internetowej.
3. Należy zabezpieczyć sieć internetową placówki, aby była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

1. Niebezpieczne treści to: materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne.
2. Treści nielegalne lub niezgodne z regulaminem danej strony zgłaszane są administratorowi strony.
3. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, administrator sieci ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci domu dziecka, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza Kartę Interwencji.
4. Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych z domem dziecka, dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (sądowi rodzinnemu lub policji), przekazując zabezpieczone materiały.
5. Jeśli uczestnikami zdarzenia są podopieczni domu dziecka, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (oddzielnie) przez psychologa/pedagoga lub wychowawcy, który kieruje procesem wychowawczym danego dziecka na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikające ze złamania Regulaminu Domu Dziecka.
6. Powiadomieni zostają rodzice lub opiekunowie prawni wychowanka, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach placówki (zastosowane kary statutowe/środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno – pedagogiczne).

7. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

Cyberprzemoc

1. Małoletni, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wysmiewania, poniżania uczestników społeczności domu dziecka przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) zgłasza sytuację dyrektorowi placówki lub osobie, która pełni dyżur, kiedy dziecko informuje o zaistniałej sytuacji.
2. Osoba, do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu (screen), wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych; który sporządza Kartę Interwencji.
3. O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice lub opiekunowie prawni, którzy wspólnie z osobą odpowiedzialną za Standardy ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie placówka, rodzic czy opiekun prawny.
4. Pedagog/ psycholog placówki udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej ofierze, wyjaśniając rolę domu dziecka w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania placówki.

Rozdział IX

Zasady i sposób udostępnienia standardów parownikom domu dziecka, małoletnim i ich rodzicom lub opiekunom prawnym.

1. Standardy ochrony małoletnich udostępniane są rodzicom/opiekunom prawnym małoletnich, pracownikom domu dziecka i podopiecznym przebywającym w placówce.
2. Dla wychowanków przygotowana zostaje wersja skrócona Standardów.
3. Standardy w wersji pełnej i skróconej udostępniane są na tablicy ogłoszeń przy wejściu na grupę domu dziecka, u pedagoga/psychologa oraz wychowawcy lub opiekuna dziecięcego.
4. Standardy w wersji pełnej udostępnione są na stronie internetowej domu dziecka pod adresem <https://domdziecka-rm.pl/>
5. Każdy pracownik zapoznaje się ze Standardami na zebraniu, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadczą poprzez złożenie oświadczenia do akt osobowych.

6. Rodzice lub opiekunowie prawni podopiecznych zapoznawani są ze Standardami podczas odwiedzin swojego dziecka w placówce lub urlopowania, każdorazowo na początku roku szkolnego, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów.

7. Wychowankowie zapoznawani są ze Standardami podczas comiesięcznych spotkań społecznościowych z dyrektorem i wychowawcą realizowanych zaczynając od miesiąca wrzesień, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów.

8. Wychowankowie, którzy przebywają w MOS, MOW, SOWS, OOW czy innych ośrodkach, zapoznają się z treścią Standardów podczas pobytów w domu dziecka.

Rozdział X

Monitoring

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich w domu dziecka monitoruje realizację Standardów, reaguje na sygnały naruszenia Standardów, prowadzi rejestr zgłoszeń oraz proponuje zmiany w Standardach.

2. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich w domu dziecka przeprowadza wśród pracowników szkoły, raz na dwa lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów.

3. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich w domu dziecka dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu wraz z propozycją zmian, który następnie przekazuje dyrektorowi.

4. Dyrektor zatwierdza zmiany w Standardach i ogłasza pracownikom domu dziecka, wychowankom i rodzicom lub opiekunom prawnym nowe brzmienie Standardów.

KARTA INTERWENCJI

w Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi

przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie

Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
Imię i nazwisko małoletniego, wobec którego zachodzi podejrzenie sytuacji przemocowej lub krzywdzenie.	
Imię i nazwisko osoby, która stwierdziła wystąpienie podejrzenia sytuacji przemocowej lub krzywdzenie małoletniego.	
Data i miejsce wystąpienia incydentu podejrzenia sytuacji przemocowej lub krzywdzenia małoletniego.	
Imię i nazwisko osoby podejrzanej o krzywdzenie małoletniego.	
Opis rodzaju sytuacji przemocowej lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji	
Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z wychowawcą i psychologiem/pedagogiem informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia,	

policii, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	
Informacja ze spotkania z rodzicami lub opiekunami prawnymi	
Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym – jeżeli byli np. świadkami incydentu) w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców lub opiekunom prawnym na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej dziecku przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce dziecka)	
Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół	

.....

miejsce i data

Oświadczenie o niekaralności

Ja, legitymująca/y się dowodem osobistym o numerze. oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....

czytelny podpis

.....

miejsowość i data

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dnia w o godzi:..... odbyło się spotkanie w którym uczestniczyli:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Tematyka spotkania obejmowała:

.....
.....
.....
.....
.....

Ustalono:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

czytelny podpis, stanowisko służbowe

**Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci
w Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi
przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie**

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałem/łam się ze Standardami Ochrony Dzieci w Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie i przyjmuję je do realizacji.

.....
data, czytelny podpis